

RESPOSTES

1 (a₁) Enuncieu el teorema de Bolzano.

(a₂) Demostreu que l'equació $3x - 2 + \cos\left(\frac{\pi x}{2}\right) = 2$ té una solució. Doneu un interval de longitud 1 amb la solució.

(b₁) Enuncieu el teorema de Rolle.

(b₂) Demostreu que l'equació $3x - 2 + \cos\left(\frac{\pi x}{2}\right) = 2$ té només una solució real.

Resolució: (0.25 + 1 + 0.25 + 1 = 2.5 punts)

(a₁) *Teorema de Bolzano. Siguin $a < b$ nombres reals, $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ contínua en $[a, b]$ tal que $f(a) \cdot f(b) < 0$, aleshores existeix un nombre real ξ , amb $a < \xi < b$ tal que $f(\xi) = 0$.*

(a₂) *Sigui $f_1(x) = 3x - 2 + \cos\left(\frac{\pi x}{2}\right)$, l'equació s'escriu $f_1(x) = 2$ o $f_1(x) - 2 = 0$. Una demostració vàlida s'obté fent servir del teorema de Bolzano i la funció $g(x) = f_1(x) - 2$. Comprovació, $g(0) = -4 + \cos(0) = -3$, $g(2) = 6 - 4 + \cos(\pi) = 6 - 5 = 1$, i del fet que $\cos(t)$ és contínua a tot $\mathbb{R}$, podem concloure que $g(x)$ és contínua en qualsevol interval que considerem. És a dir $g(x)$ satisfà les hipotesis del teorema de Bolzano a l'interval $[0, 2]$, així hi ha una solució de l'equació demanada. Calculant, $g(1) = 3 - 4 + \cos(\pi/2) = -1$, i l'interval demanat és $[1, 2]$.*

(b₁) *Teorema de Rolle. Siguin $a < b$ nombres reals, $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ contínua en $[a, b]$ i derivable en (a, b) , tal que $f(a) = f(b)$, aleshores existeix un nombre real ξ , amb $a < \xi < b$ tal que $f'(\xi) = 0$.*

(b₂) *Demostració per "reducció a l'absurd". La equació no pot tindre dues solucions, ja que de tenir-les la funció g de l'apartat (a₂) verificaria totes les hipotesis del teorema de Rolle amb $g(a) = g(b) = 0$, i existiria un nombre real ξ tal que $g'(\xi) = 0$ fet que no és cert. Comprovació, g és contínua i derivable per a qualsevol real, amb $g'(x) = 3 - \frac{\pi}{2} \sin\left(\frac{\pi x}{2}\right)$, llavors $g'(x) = 0 \Leftrightarrow \sin\left(\frac{\pi x}{2}\right) = \frac{6}{\pi}$ i del fet que $\frac{6}{\pi} > 1$ resulta que no existeix $\arcsin\left(\frac{6}{\pi}\right)$; llavors podem concloure que $g'(x) \neq 0$ per a qualsevol real x .*

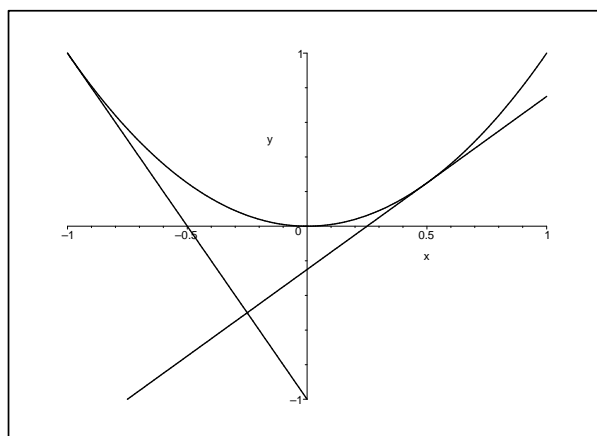
Exercici 2 $\longrightarrow$

2 Considereu la paràbola d'equació $y = x^2$,

- (a) Escriviu l'equació de la recta tangent a la paràbola en el punt $P(-1, 1)$.
- (b) Doneu l'equació de la recta tangent a la paràbola en el punt $Q\left(\frac{1}{2}, \frac{1}{4}\right)$.
- (c) Representeu gràficament $\mathcal{R}$, el recinte del pla limitat per la paràbola i les dues rectes tangents anteriors.
- (d) Calculeu l'àrea del recinte $\mathcal{R}$.

Resolució: $(0.5 + 0.5 + 0.5 + 1 = 2.5 \text{ punts})$

- (a) La recta tangent a la paràbola en el punt d'abscisa $x = -1$ és $y = -2x - 1$.
- (b) La recta tangent a la paràbola en el punt d'abscisa $x = \frac{1}{2}$ és $y = x - \frac{1}{4}$.
- (c) Una representació gràfica vàlida del recinte del pla limitat per la paràbola i les dues rectes tangents és:

- (d) L'abscisa del punt d'intersecció de les dues rectes tangents és $x = -\frac{1}{4}$. L'àrea es pot calcular per

$$\int_{-1}^{-1/4} x^2 - (-2x - 1) dx + \int_{-1/4}^{1/2} x^2 - \left(x - \frac{1}{4}\right) dx = \frac{9}{32}u^2 = 0.28125u^2.$$

3 Es demana,

- (a) Escriviu l'equació del pla tangent a la superfície de $\mathbb{R}^3$ definida per l'equació: $z = \sqrt[3]{xy}$, en el punt $P(1, 1, 1)$.
- (b) Calculeu aproximadament mitjançant un polinomi de primer grau la quantitat $\sqrt[3]{0.99 \cdot 1.01}$.
- (c) Feu servir la fórmula de propagació de l'error per calcular una cota superior de l'error comès a l'apartat (b).
- (d) Calculeu l'error en l'aproximació de l'apartat (b). Compareu-lo amb el resultat de l'apartat (c), feu-ne una anàlisi.

Resolució: $(1 + 1 + 0.25 + 0.25 = 2.5 \text{ punts})$

- (a) L'equació del pla tangent en el punt $P(1, 1, 1)$ és $z = \frac{1}{3} + \frac{x}{3} + \frac{y}{3}$.
- (b) Substituint $x = 0.99$ i $y = 1.01$ a $\frac{1}{3} + \frac{x}{3} + \frac{y}{3}$ obtenim un valor aproximat de la quantitat $\sqrt[3]{0.99 \cdot 1.01}$ pel polinomi de Taylor de primer grau de la funció $f(x, y) = \sqrt[3]{xy}$ en $(x, y) = (1, 1)$. El valor resultant és 1, llavors $\sqrt[3]{0.99 \cdot 1.01} \approx 1$.
- (c) La fórmula de propagació de l'error per al nostre cas és

$$\left| \frac{\partial z}{\partial x}(1, 1) \right| \cdot 0.1 + \left| \frac{\partial z}{\partial y}(1, 1) \right| \cdot 0.1 = \frac{2}{30} \approx 0.00667.$$

- (d) L'error en l'aproximació de l'apartat (b) és $|1 - .99996667| = .00003333$. S'observa que l'error obtingut és molt inferior a la cota obtinguda amb la fórmula de propagació de l'error.

4 Sigui $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ la funció definida per $f(x, y) = x^4 + y^2$,

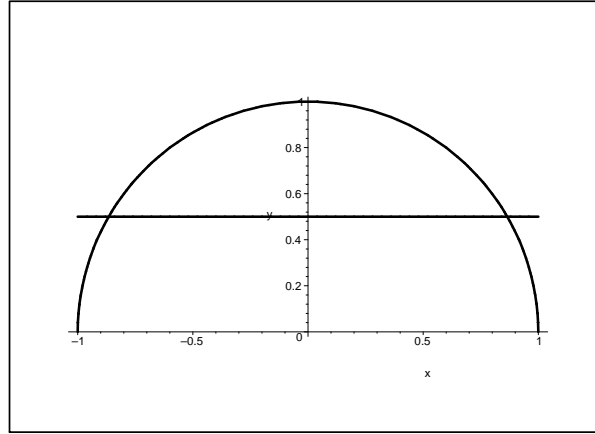
- (a) Calculeu i classifiqueu els extrems relatius de f en el seu domini.
- (b) Justifiqueu l'existència d'extrems absoluts de f en el recinte

$$\mathcal{K} = \left\{ (x, y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 + y^2 \leq 1, \quad y \geq \frac{1}{2} \right\}.$$

- (c) Determineu el màxim absolut i el mínim absolut de f en el recinte $\mathcal{K}$.

Resolució: $(1 + 0.5 + 1 = 2.5 \text{ punts})$

- (a) El domini de la funció és $\mathbb{R}^2$. En aquest domini la funció presenta només un punt crític que és $(0, 0)$. S'observa que $f(0, 0) = 0$ i que en qualsevol altre punt la funció és positiva, llavors $(0, 0)$ és un mínim relatiu.

- (b) Una representació gràfica d'una part del cercle $x^2 + y^2 = 1$ i de la recta $y = \frac{1}{2}$ ens permet visualitzar el recinte $\mathcal{K}$, que consta dels punts del pla de dins del cercle de radi 1 amb ordenada més gran que $\frac{1}{2}$.

$\mathcal{K}$ és un conjunt fitat. Comprovació, una bola tancada de centre $(0,0)$ i radi 2 (conjunt fitat) conté al conjunt $\mathcal{K}$.

$\mathcal{K}$ és un conjunt tancat, els punts de la frontera són al conjunt. Els punts $(x, y) \in \mathbb{R}^2$ de la frontera satisfan $x^2 + y^2 = 1$ amb $\frac{1}{2} \leq y \leq 1$ o bé $y = \frac{1}{2}$ per a $\frac{\sqrt{3}}{2} \leq x \leq \frac{\sqrt{3}}{2}$.

La funció f és contínua en el conjunt $\mathcal{K}$ tancat i fitat, llavors la funció té màxim i mínim absoluts (T. de Weierstrass).

- (c) Els candidats a màxim i mínim absolut, per aquest cas són:

1. Les punxes del recinte $\mathcal{K}$ de coordenades $\left(-\frac{\sqrt{3}}{2}, \frac{1}{2}\right)$, $\left(\frac{\sqrt{3}}{2}, \frac{1}{2}\right)$.
2. Els extrems de f sobre la semirecta $\left\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : \frac{\sqrt{3}}{2} < x < \frac{\sqrt{3}}{2}, y = \frac{1}{2}\right\}$. S'obté el punt de coordenades $\left(0, \frac{1}{2}\right)$, optimitzant la funció $f(x, \frac{1}{2}) = x^4 + \frac{1}{4}$.
3. Els extrems de f sobre l'arc de circumfència $\left\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : \frac{\sqrt{3}}{2} < x < \frac{\sqrt{3}}{2}, x^2 + y^2 = 1\right\}$. Fent ús del mètode dels multiplicadors de Lagrange s'obtenen tres punts, les coordenades dels quals són $(0, 1)$, $\left(-\frac{\sqrt{2}}{2}, \frac{\sqrt{2}}{2}\right)$, $\left(\frac{\sqrt{2}}{2}, \frac{\sqrt{2}}{2}\right)$.

Per a decidir, cal avaluar la funció en tots els candidats. Els valors són

$$\begin{aligned} f\left(0, \frac{1}{2}\right) &= \frac{1}{4} = 0.25, \\ f\left(-\frac{\sqrt{2}}{2}, \frac{\sqrt{2}}{2}\right) &= f\left(\frac{\sqrt{2}}{2}, \frac{\sqrt{2}}{2}\right) = 0.75, \\ f\left(-\frac{\sqrt{3}}{2}, \frac{1}{2}\right) &= f\left(\frac{\sqrt{3}}{2}, \frac{1}{2}\right) = 0.8125, \\ f(0, 1) &= 1. \end{aligned}$$

El màxim absolut s'obté en el punt de coordenades $(0, 1)$ i val 1.

El mínim absolut s'obté en el punt de coordenades $\left(0, \frac{1}{2}\right)$ i val $\frac{1}{4}$.